

Täysistunto

Torstai 3.3.2022 klo 16.00—18.05

2.1. Suullinen kysymys huoltovarmuuden turvaamisesta kriisiaikana (Jussi Halla-aho ps)

Suullinen kysymys SKT 27/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Halla-aho.

Keskustelu

16.04 Jussi Halla-aho ps: Vitaju vas, pani posol! Slava Ukraini! Arvoisa puhemies! Venäjä on eristettävä taloudellisesti, diplomaattisesti ja muilla tavoin, jotta se lopettaisi hyökkäyksensä Ukrainaan. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että Suomen ja muun Euroopan on katkaistava riippuvuutensa venäläisestä energiasta. Letkujen irrottaminen Venäjästä näyttää vääjäämättömältä, mutta se edellyttää omavaraisuuden lisäämistä kaikilla osa-alueilla sekä Suomessa että muualla Euroopassa. Tässä salissakin usein käsitelty turve, jota tällä hetkellä korvataan venäläisellä hakkeella, on pieni mutta Suomelle tärkeä osa tätä huoltovarmuuskokonaisuutta. Kysyisinkin yhteistyön hengessä asianosaiselta ministeriltä: olisiko nyt tältä osin oikea hetki harkita uudelleen kansallisten ilmastotavoitteidemme aikataulua? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Lintilä.

16.05 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysymys koski turvetta ja sen käyttämistä tässä tilanteessa. Me olemme varautuneet siihen tilanteeseen, että Venäjä tulee tekemään vastapakotteita, ja energiapuu on silloin merkittävässä roolissa. On selvää, että huoltovarmuuden kannalta me tulemme tarvitsemaan turvetta seuraavina vuosina. Olemme tehneet mallin, jolla Huoltovarmuuskeskus ottaa omaan taseeseensa tietyn määrän turvetta, jolla tässä tilanteessa kompensoitaisiin sitten tämä menetys. Me emme pysty esimerkiksi puuaineksia niin nopeasti saamaan liikkeelle, jolloin turve tulee olemaan se nopein, jolla pystymme sitten tähän tilanteeseen reagoimaan. Tämänhetkiset nostomäärät eivät varmasti siihen riitä, mutta toisaalta ei tulla meneään siihenkään tasoon, jota ne korkeimmillaan ovat olleet.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka tästä aihealueesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan sitä V-painiketta. — Edustaja Halla-aho jatkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

16.06 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On syytä varautua tuontikatkoihin Venäjältä, josta tulee pääosa raakaöljystämme ja kaasustamme ja myös osa sähköstämme.

Ruotsi heräsi katastrofaalisen huonoon ruoan omavaraisuusasteeseensa koronan alussa 2020, kun tuonti tökki ja hyllyt tyhjenivät. Tällä hetkellä riskit ovat aivan toista luokkaa kuin koronan aikana, eikä Suomessakaan tuolloin huoltovarmuuden kanssa kaikki mennyt aivan putkeen. Enemmän kuin koskaan nyt on suosittava suomalaista myös ruokapöydässä. Tuotanto- ja tuontiketjut on turvattava, ja Suomen on nojattava niissä entistä enemmän länteen ja itseensä. Kysyisin ministeri Saarikolta: onko suunnitteilla tukikeinoja suomalaisen ruoantuotannon turvaamiseksi esimerkiksi lisätalousarvion kautta? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.07 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä vakava tilanne Euroopassa ja Venäjän häikäilemätön hyökkäys Ukrainaan on meidän ensimmäinen ja tärkein yhteinen asiamme: tukea Ukrainan kansaa ja pitää huolta samalla Suomen omasta turvallisuudesta. Mutta niin kuin monta kertaa tässä salissa on keskusteltu, turvallisuus on kokonaisvaltainen asia. Se on muutakin kuin Puolustusvoimat, se on myös omavaraisuutta ja huoltovarmuutta.

Haluan korostaa, että vaikka moni asia meitä juuri nyt huolettaa ja moni suomalainen on peloissaankin, niin mitä tulee kysymykseen, joka liittyy nimenomaan Suomen pärjäämiseen, me olemme varautuneet moneen asiaan hyvin, mutta kuten edustaja Halla-aho kysymyksessään toteaa, erityinen huoli liittyy nyt aiemmin esiin nousseeseen tiettyyn energia-riippuvuuteen, esimerkiksi puuenergian osalta, mutta myös suomalaiseen ruokaan. Ja kyllä, me tulemme taloutta ja huoltovarmuutta tarkastelemaan hallituksen sisällä kokonaisuutena, ja työlistamme ensimmäisiä asioita on [Puhemies koputtaa] alkutuotannon ja maatalouden asian varmistaminen. [Puhemies koputtaa] Se on kiireellisin, koska kylvökausi on alkamassa ja maanviljelijöillä pitää olla varmuus tilanteesta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja minuutti on täynnä. — Kristillisdemokraattien ja Liike Nytin ennalta lähettämät aihealueet ovat hyvin lähellä perussuomalaisten esittämää kysymystä, joten yhdistän ne tähän. Edustaja Essayah.

16.08 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ukrainan asia on todellakin meidän. Ukraina on tällä hetkellä humanitäärisen katastrofin partaalla, elintarvikkeista alkaa olla pulaa, ja täytyy ymmärtää että sodalla on myös valtavat kerrannaisvaikutukset koko maailmaan. Venäjä ja Ukraina vastaavat yhdessä noin 30 prosentista maailman vehnäntuotannosta, noin 32 prosentista ohrantuotannosta, ja Ukraina on myös erittäin merkittävä maissin ja auringonkukkaöljyn tuottaja. Sota on tällä hetkellä jo pysäyttänyt viennin, ja vehnän hinta on lähtenyt pomppaamaan korkeammalle kuin mitä se on ollut viimeiseen 12 vuoteen, ja Pohjois-Afrikassa on tällä hetkellä jo aloitettu säännöstelemään leipää, koska viljavarastot riittävät vain muutamaksi kuukaudeksi. Miten tällä hetkellä niin Suomi, EU kuin kansainvälinen yhteisö ovat varautuneet helpottamaan sitä ruokakriisiä ja pahenevaa nälänhätää, jota eri puolilla maailmaa on jo nyt nähtävissä Ukrainan sodan seurauksena?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Leppä.

16.10 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä oli eilen illalla maatalousministereiden ylimääräinen neuvoston kokous, ja tämä edustaja Essayahin huoli oli siellä jaettu huoli. Kaikki tunnistivat tämän, kaikki halusivat ratkaisuja. Samoin komissio oli hyvin selkeäsanainen siitä, että monenlaisia sellaisia toimia, joita tähän mennessä ei ole tehty, pitää meidän vielä tehdä, jotta me varmistamme tulevaisuudessa, ensi syksynä varsinkin, meidän ruoansaanTIMME kaikkialla Euroopassa. Niin kuin totesitte, Ukraina ja Venäjä yhteensä ovat valtava globaali ruoantuottaja. Nyt se yhteys saattaa mennä poikki ja osittain on jo mennyt, ja se jostain pitää korvata tavalla tai toisella. Siksi niitä toimenpiteitä tarvitaan niin Euroopassa, Suomessa erityisesti totta kai, mutta myös muualla, jotta tämä kaikki pystytään korvaamaan. Tämä on iso ponnistus, ja niin kuin ministeri Saarikko äsken totesi, tämä on hallituksen listalla toimenpiteistä aivan kärjessä — tämä on pakko saada ratkaistua.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Harkimo.

16.11 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Kysyisin vielä maataloudesta. Kotimainen maatalous on historiallisessa kriisissä. Maatalous oli kriisissä jo ennen Ukrainan sotaa, mikä ajoi Euroopan pahimpaan turvallisuustilanteeseen sitten toisen maailmansodan, ja nyt maatilojen tilanne on yhä huonompi. Nyttien kun vielä öljyn kustannukset ja öljyn hinta sekä sähkön hinta ja lannoitteiden hinnat nousevat, tämä on ajanut maatalouden semmoiseen tilanteeseen, että tiloja lopetetaan koko ajan. Kriisin aikana maatalouden omavaraisuus ja huoltovarmuus nousevat vielä suurempaan arvoon kuin rauhallisina aikoina. Hallitus on suunnitellut maatiloille kiinteistöveron helpotusta, mutta se ei nyt tässä tilanteessa riitä. Mihin muihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy turvatakseen kotimaisen maatalouden ja elinkelpoisuuden ja ruoan riittävän omavaraisuuden?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Leppä.

16.12 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Harkimo on aivan oikeassa siinä, että huoli on aiheellinen ja huoli on myös pitkäaikainen. Nyt meillä on käsissä kaksinkertainen kriisi: tuo mainitsemanne kannattavuuskriisi ja nyt kustannuskriisi, joka tuli viime syksynä vielä ihan uusiin lukemiin, ja nyt sitten päälle nämä huoltovarmuuden huolet. Nämä meidän on välttämätöntä ratkaista.

Tämä kiinteistöveroasia, joka ilmoitettiin tuossa pari viikkoa sitten, on yksi niitä toimenpiteitä, mutta hallituksessa ollaan samaa mieltä siitä, että se ei yksin riitä vaan me tarvitaan myös muita toimenpiteitä. Näistä tullaan lähiaikoina myöskin sitten ilmoittamaan, mitä ne ovat. Niitä valmistellaan parasta aikaa, ja niin kuin todettua, nämä asiat ovat hallituksen asialistalla, työlistalla, aivan kärjessä, mutta samalla pitää myöskin sanoa, että myös markkinoiden pitää toimia niin, että viljelijä saa ansaitsemansa osuuden siitä arvonnalisästä, jonka hän tuottaa. Koko ajan on menty siihen suuntaan, että muut osat elintarvikeketjussa ovat käärineet sen arvonnalisän, joka siitä on tullut, ja viljelijän osuus on koko ajan pienentynyt [Puhemies koputtaa] kustannusten noustessa. Näin ei voi jatkua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, täällä on pieniä teknisiä ongelmia. Näyttö pimeni, siis näistä laitteista. Pyydän painamaan uudestaan vastauspuheenvuoropainiketta. Nämä katosivat täältä hetkeksi. — Siellä oli ainakin edustaja Purra.

16.13 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Venäjän hyökkäys aiheuttaa valtavaa kärsimystä Ukrainassa. Ainoa lämmittävä seikka tässä on se, että muut maat ovat olleet niin yhtenäisiä. Monet haluavat auttaa myös Suomessa henkilökohtaisesti erilaisissa keräyksissä, kuljettamalla avustustarvikkeita ja niin edelleen. Sotapakotteet, vastapakotteet, vaikuttavat koko maailmaan. Ne vaikuttavat Suomen ja Euroopan huoltovarmuuteen ja sitä kautta meidänkin turvallisuuteen, kuten valtiovarainministeri totesi — sekä sisäiseen turvallisuuteen että ulkoiseen turvallisuuteen. Energian saatavuus tulee vaikeutumaan, hinnat nousemaan, ja tällä on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Onneksi olen ymmärtänyt, että hallitus suhtautuu näihin huoltovarmuuskysymyksiin vakavasti.

Kysyisin: miten käytännössä tämä sodan aiheuttama energiapolitiikan uudelleenarviointi, [Puhemies koputtaa] turpeen lisäksi, tulee näkymään linjassanne?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.15 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on todella laaja kokonaisuus, mitä me joudumme katsomaan aivan uudenlaisessa tilanteessa, huoltovarmuus kokonaisuudessaan. Energian osalta, ruuantuotannon osalta, koko yhteiskunnan resilienssin osalta tätä tullaan nyt pikaisesti arvioimaan, ja tulemme perustamaan erillisen ministerityöryhmän, jota tulee vetämään valtiovarainministeri Saarikko ja joka katsoo tämän talouden ja huoltovarmuuden kokonaisuuden.

Myös kyber- ja hybriditoiminnan osalta tähän paneudutaan nyt aivan erilaisella otteella kuin tähän asti. Meidän pitää katsoa, että koko suomalainen kriittinen infrastruktuuri on mahdollisimman hyvin suojattu. Se ei koske vain julkista vaan myös yksityistä puolta, eli kokonaisuudessaan nyt tätä tilannetta tullaan arvioimaan ja varmistamaan se, että olisimme parhaalla kyvyllämme varautuneita kaikenlaisia tilanteita varten.

Energian osalta meidän pitkän aikavälin tavoitteemme eivät ole muuttuneet, mutta kuten ministeri Lintilä aikaisemmin tässä hyvin totesi, niin lyhyellä aikavälillä meidän on varmistettava se, että Suomessa kodit lämpiävät, ruokaa saa kohtuullisin hinnoin myös lähikuukausina ja lähivuosina, [Puhemies koputtaa] ja sen vuoksi meidän pitää esimerkiksi täyttää huoltovarmuusvarastot niillä kotimaisilla materiaaleilla, mitä meillä on.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, nyt aika on täynnä. — Otetaan tähän kysymyseen vielä ministeri Lintilä, mutta koetetaan pysyä siinä, että yksi kysymys, yksi vastaus.

16.16 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meillä oli maanantaina Brysselissä energiaministereitten hätäkokous, jossa käytiin tilannetta läpi. Me saimme siellä muun muassa listan Ukrainasta niistä polttoaineista, joita he toivovat, että EU-alueelta tukena osoitetaan, ja tämä on käytännössä hoidettu.

Se, miten tämä tulee vaikuttamaan — tämä tulee nopeuttamaan vihreää siirtymää. Syy vaihtui — viikossa. Kaksi viikkoa sitten me tehtiin vihreää siirtymää ympäristöasioihin viitaten. Ilmastonmuutos on äärettömän tärkeä, varmasti ykköshaaste maailmassa. Nyt me

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

tullaan tekemään sitä turvallisuuden vuoksi. Koska se, että me pystytään irtautumaan siitä riippuvuudesta, mitä meillä on esimerkiksi Venäjää kohtaan energiapuolella, siis läpi Euroopan, tulee olemaan se, joka tulee ajamaan investointeihin. Tulette näkemään ennennäkemättömän voimakkaan investointiaallon EU-alueilla — fossiilisesta pois, uusiutuvaan energiaan, vihreään siirtymään [Puhemies koputtaa] ja varmaan myös ydinvoimaankin. [Jukka Gustafsson: Hyvä puheenvuoro!] — Kiitos, Jukka.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

16.17 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ukrainassa on menossa järkyttävät Venäjän sotatoimet, ja kuten sieltä esititte, niin monia haasteita on olemassa. Haluaisin kysyä: Moni suomalainen miettii tämän huoltovarmuuden kannalta, että riittääkö Suomessa ruokaa, lääkkeitä, energiaa. Tulee itsellenikin viestejä, että pitäisikö alkaa jollain lailla kerätä varastoja. Miten pärjätä? Toitte esille, että teille on tulossa tällainen ryhmä tai jonkinlainen kokoontuminen ministeri Saarikon johdolla, mutta mikä tässä on aikataulu ja mitä on odotettavissa?

Monet miettivät jo ensi talvea. Olimme tietysti tätäkin ennen monissa perheissä taloudellisesti vakavassa tilanteessa, ja silloin on luvattu miettiä myös ihmisten pärjäämistä. Eli onko tulossa näitä vanhojakin asioita, mitä piti selvittää, elikkä taloudellista tukemista? Ihmisiä huolestuttaa moni asia. Kertokaa konkreettisia aikatauluja ja tavoitteita, joista esimerkiksi puheenjohtaja Purra kysyi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.18 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Politiikassa on mielipiteitä ja sitten on välttämättömyyksiä, ja nyt me olemme siirtyneet sellaiseen tilanteeseen, että pääsääntöisesti työställämme on vain välttämättömyyksiä. Huoltovarmuuden takaaminen, ei vain tähän hetkeen vaan tulevaan, on nyt hallituksen tärkein tehtävä oman turvallisuutemme ja Ukrainan tukemisen ohella. Tätä työtä ei tarvitse aloittaa, koska sitä on tehty jo, enkä viittaa vain viimeiseen viikkoon, vaan siihen suomalaisen vahvaan, laajasti poliittisesti tuettuun huoltovarmuuden perinteeseen ja sitoumukseen, josta Huoltovarmuuskeskuksen ominaisuudessa, jota vastuuministerit voivat tarkemmin kuvata, on toimitettu hallitukselle jo hyvissä ajoin arvio siitä, mitkä ovat suorat riippuvuutemme Venäjästä sekä energian, tiettyjen kemikaalien osalta, liikenneinfrastruktuurin osalta. Ja minusta on tärkeää kertoa suomalaisille, että me olemme varautuneet hyvin ja me emme ehkä ole niin riippuvaisia Venäjästä, mitä monet mielikuvat [Puhemies koputtaa] menneiden vuosikymmenten osalta, myöskin vaikkapa kaupan osalta, kertovat. [Puhemies: Näin!] Tätä työtä on tehty, sitä tehdään koko ajan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Mäenpää.

16.20 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ukrainan tekemä ratkaisu on ollut tehdä isänmaallista talouspolitiikkaa, jonka tarpeellisuuden on Ukrainan kriisinsietokyky osoittanut. Nyt on meidän kotimaassamme toimittava samalla tavoin oman kansallisen energiahuoltovarmuutemme ja ruokahuoltomme varmistamiseksi. Huoltovarmuus on noussut meidän kaikkien kansalaisten huulille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

Vuonna 2011 romutimme jalkaväkimiinat, 2022 romutamme turvetuotantokoneita. Ukrainan kriisi on nostanut esiin nämä kaksi päätöstä, joihin meillä ei ole varaa. Ensi talvena tulevat taas pakkaset, energiahuoltovarmuutemme on turvattava.

Hallitus on kertonut, että varmuusvarastot ovat kunnossa. Tämä ei täysin pidä paikkaansa. Kaikki polttoturpeen turvavarastot piisaavat vain yhden talven ajaksi pienen kaupungin lämmittämiseen. Haluaisin kysyä ympäristöministeriltä: [Puhemies koputtaa] onko hallitus valmis tekemään kaiken mahdollisen, että polttoturpeen nosto saadaan käyntiin ja turvavarastot kuntoon ensi talveksi, ja sitoudutteko itse siihen?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt on aika ylitetty. — Ministeri Kari.

16.21 Ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alkuun haluan sanoa, että se, mikä tässä keskustelussa on selvää, on se, että todellakin Ukrainan asia on Suomen asia. Tämä täysin kohtuuton hyökkäys, jonka kohteeksi Ukrainan kansa on joutunut, on koskettanut monia suomalaisia syvästi.

Samaan aikaan se, mikä meidän on hyvä tässä hetkessä myös huomata, on se, että se linja, jota Suomessa on noudatettu, on ollut oikea linja. Me olemme jo pitkään, usean hallituksen toimesta irtautuneet meidän fossiiliriippuvuudestamme ja panostaneet omavaraisuuteen — panostaneet siihen, että me suomalaiset pärjäämme täällä kotimaassamme. Suomalaisen ei tarvitse olla huolissaan. Suomessa on varauduttu, ja kaikki se, minkä tarvitsee tehdä, vielä tehdään, jotta tässä maassa pärjätään kaikissa mahdollisissa tilanteissa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tämä ei ole asia, josta hallituksessa on erimielisyyksiä, eikä myöskään asia, josta tässä salissa on erilaista tahtoa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Häkkänen.

16.22 Antti Häkkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjä on omalla toiminnallaan osoittanut, että koko Euroopassa on enemmän tai vähemmän sodan uhka päällä tällä hetkellä. Suoraa sotilaallista uhkaa ei sinänsä Suomeen tällä hetkellä kohdistu, mutta sen vaara on selvästi kasvanut, ja nyt koko poliittinen koneisto Suomessa yksissä tuumin ja hyvällä yhteistyöllä pohti tätä uutta turvallisuustilannetta, mitä se Suomelle tarkoittaa mahdollisten puolustusratkaisujen osalta, se on oma korinsa, mutta myös kotimaan kansallisen turvallisuuden osalta, ja sen palasena huoltovarmuuden vahvistaminen omana korinaan. Ne ovat meidän käsissä puhtaasti. Nyt on olennaista se, että vaikka Suomi on varautunut hyvin moniin asioihin puolustuskyvyn, energiajärjestelmän, osittain ruokahuollon osalta, tietyn muun kriisilainsäädännön osalta, niin parannettavaa löytyy useilla sektoreilla — siis lainsäädäntötoimia, resursointia ja muuta. Jotta tässä asiassa päästään järjestelmällisesti ja kokonaisuutena eteenpäin niin, että ei putoa mikään hallinnonhaara väliköön, [Puhemies koputtaa] kysyn pääministeriltä, miten tätä työtä tullaan johtamaan ja organisoimaan niin, että tämä on kokonaisuutena johdettua.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt pääministeri Marin.

16.24 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Saarikko tässä hyvin edellä kuvasi, että paljon on jo tehty, mutta samanaikaisesti meidän on yhdessä nähtävä, että paljon on vielä tehtävää. Huoltovarmuuden osalta on tehty kartoi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 19/2022 vp

tus siitä, missä olemme riippuvaisia, missä me olemme omavaraisempia. Tätä työtä koko aika pyritään tekemään ja vahvistamaan Suomen omavaraisuutta ja huoltovarmuutta kaikista näkökulmista, on kyse ruokaturvasta, energiahuollosta tai myös muista tekijöistä. Eli on tehty paljon vuosien varrella useiden hallituskausien aikana, mutta on vielä paljon tehtävää. Tätä työtä tullessaan koordinoimaan eri ryhmissä. Meille tulee erillinen ministerityöryhmä, kuten kuvasin, talouden ja huoltovarmuuden kokonaisuuden päälle katsomaan, että varmasti näitä hallinnon rajoja ei synny. Meillä tulee koko oma kokonaisuutensa kyber- ja hybridivaikuttamiseen varautumiseksi. Tätä kokonaisuutta katsoo tuo digiministerityöryhmä. Sen lisäksi tietenkin TP-UTVA tulee käsittelemään kriittiseen infrastruktuuriin liittyviä kysymyksiä. Eli kaikkea tätä kyllä [Puhemies koputtaa] tehdään hallinnonalarajat ylittävästi mahdollisimman hyvässä yhteistyössä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Savola.

16.25 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Turvallisuustilanne on Euroopassa muuttunut, ja se kyllä kansalaisia puhututtaa. Kaikki nämä asiat, mitä täältä oppositiopuolueilta on tullut liittyen ruokaan, energiaan, huoltovarmuuteen ylipäätään, lääkkeisiin, kaikkeen tähän näin, sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen, ovat aivan keskeisiä asioita tällä hetkellä. Tiedän, että ministerit eri ministeriöissä paikivat hartiavoimin näiden eteen töitä. Keskustan eduskuntaryhmä antaa täyden tukensa hallitukselle näiden asioiden ja Suomen turvallisuuden eteen tehtävästä työstä.

On kuitenkin nyt vaarana ja nähtävissä, että meidän kauppapolitiikkamme tulee myöskin muuttumaan. Tämä maa tarvitsee pitkäjänteisyyttä, tämä maa tarvitsee myöskin investointeja, jotta täällä pysyvät talouden pyörät pyörimässä ja meidän kansantaloutemme kehitty yhä edelleen. Kysyn hallitukselta: kuinka varmistetaan jatkossakin, että tähän maahan tulee investointeja, [Puhemies koputtaa] työpaikkoja ja tämän maan talouden rattaat pysyvät pyörimässä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Lintilä.

16.26 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Savola kiinnittää huomiota erittäin tärkeään asiaan, joka ehkä vähän unohtuu tässä järkyttävässä tilanteessa. Ajatukset ovat tietysti Ukrainan tilanteessa, mutta pitää muistaa myös sellainen asia, että kyllä tämä vaikuttaa valitettavasti Suomen niin sanottuun maabrändiin eli siihen, miten Suomi nähdään maailmalla.

Meillä on valitettavasti ensimmäisiä signaaleja siitä, että esimerkiksi matkailijat ovat peruneet matkoja Suomeen. Tulee tietyllä tavalla se, että kun Suomi on ollut sellainen viehättävä, rauhallinen paikka, johon on kiva lähteä ottamaan valokuvia pohjoiseen ja vaikka tuonne itäistä naapuria kohti — nyt nämä kaikki ajatukset ovat pois. Samalla se on mennyt myös yritysten puolella siihen, että on ensimmäisiä viestejä yrityksiltä siitä, että he tulevat laittamaan investoinnit jonkinasteiseen jäädytykseen siksi aikaa, että nähdään, miten tämä tilanne muuttuu.

Eli kyllä tässä kaikkien ajatus ja toive on se, että tämä kriisi pystytään diplomaattisesti [Puhemies koputtaa] mahdollisimman nopeasti sopimaan. Se on myös Suomen talouden etu.